

Sygn. akt XXV C 461/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Tomasz Gal

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Nawrocka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2023 roku w Warszawie

sprawy z powództwa R. B.

przeciwko A. M. i T. Z.

o ochronę dóbr osobistych

1) oddała powództwo,

2) ustala, że pozwani wygrali niniejszy spór w całości, pozostawiając wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Sygnatura akt XXV C 461/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 lutego 2022 r. (data prezentaty – k. 3) **powód R. B.** wniósł o:

1. zobowiązanie **pozwanym A. M.** oraz **T. Z.** do złożenia w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku oświadczenia – pisemnych przeprosin o następującej treści:

a. co do pozwanej A. M.:

„Ja, niżej podpisana A. M. niniejszym przepraszam Pana R. B. za naruszenie Jego dóbr osobistych, w szczególności Jego czci, w tym dobrego imienia poprzez rozpowszechnianie krzywdzących i nieprawdziwych informacji na Jego temat.

Wskazuję, iż pisma moje i T. Z. kierowane do Rzecznika Praw Dziecka oraz Kuratorium Oświaty w W. z prośbami o interwencje w związku z sytuacją naszej córki – A. Z. – uczennicy Szkoły Podstawowej (...) w W. zawierały szereg nieprawdziwych informacji, niepopartych faktami sugestii i insynuacji, w szczególności rzekomej dyskryminacji i nękania małoletniej przez Dyrektora placówki – R. B.”,

b. co do pozwanego T. Z.:

„Ja, niżej podpisany T. Z. niniejszym przepraszam Pana R. B. za naruszenie Jego dóbr osobistych, w szczególności Jego czci, w tym dobrego imienia poprzez rozpowszechnianie krzywdzących i nieprawdziwych informacji na Jego temat.

Wskazuję, iż pisma moje i A. M. kierowane do Rzecznika Praw Dziecka oraz Kuratorium Oświaty w W. z prośbami o interwencje w związku z sytuacją naszej córki – A. Z. – uczennicy Szkoły Podstawowej (...) w W. zawierały szereg

nieprawdziwych informacji, niepopartych faktami sugestii i insynuacji, w szczególności rzekomej dyskryminacji i nękania małoletniej przez Dyrektora placówki – R. B.”,

przy czym wyżej opisane oświadczenia powinny zostać sporządzone: na kartce formatu A4, napisane czcionką Times New Roman w kolorze czarnym oraz rozmiarze nie mniejszym niż 14 punktów typograficznych, interlinia: 1,5, w ułożeniu pionowym strony, na tle koloru białego, bez jakichkolwiek zabiegów technicznych lub stylistycznych uniemożliwiających czytającemu zapoznanie się z nimi. Tak sporządzone oświadczenia powinny zostać wydrukowane, a następnie własnoręcznie przez pozwanych podpisane i przesłane w oryginale listem poleconym za pośrednictwem Poczty Polskiej do:

a. R. B. na adres: ul. (...), (...)-(...) W.,

b. Kuratorium Oświaty w W. na adres: al. (...), (...)-(...) W.,

c. Rzecznika Praw Dziecka – Pana M. P. na adres: Biuro Rzecznika Praw Dziecka ul. (...), (...)-(...) W.,

2. zasądzenie od pozwanej A. M. kwoty 7.500 zł na wskazany cel społeczny, tj. na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w W., KRS: (...),

3. zasądzenie od pozwanego T. Z. kwoty 7.500 zł na wskazany cel społeczny, tj. na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w W., KRS: (...),

4. zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że jest dyrektorem niepublicznej szkoły podstawowej, do której w roku szkolnym 2020/2021 uczęszczała córka pozwanych. W związku z pandemią C.-19 w szkole wprowadzono od września 2020 r. nakaz zakrywania ust i nosa przez uczniów i nauczycieli, przy czym córka pozwanych nie stosowała się do tego nakazu w oparciu o zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniach do noszenia maseczki. Między powodem a pozwanymi wywiązał się konflikt na tym tle, ponieważ pozwani nie chcieli przystać na propozycję zasłaniania przez córkę pozwanych ust i nosa za pomocą przyłbicy zamiast maseczki. W związku z konfliktem zarząd Fundacji prowadzącej szkołę podjął decyzję o niepodpisaniu z pozwanymi umowy kształcenia córki pozwanych na kolejny rok szkolny. W ocenie powoda pozwani w odwecie za tę decyzję wystosowali do Rzecznika Praw Dziecka i do Kuratorium Oświaty w W. pisma, zawierające nieprawdziwe zarzuty odnośnie do funkcjonowania szkoły, nękania córki pozwanych, jej dyskryminacji i ukarania poprzez relegowanie ze szkoły. Treść pism naruszała zdaniem powoda jego dobre imię i godność. Fałszywe oskarżenia zawarte w pismach pozwanych zdaniem powoda negatywnie wpływają na postrzeganie go przez opinię publiczną i środowisko związane z oświatą i edukacją. Wyrażona przez pozwanych krytyka działalności powoda wykroczyła poza dopuszczalny zakres (pозew – k. 3-28).

W odpowiedzi na pozew **pozwani A. M. i T. Z.** wnosili o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości według norm przepisanych.

Pozwani zaprzeczyli, by rozpowszechniali krzywdzące i nieprawdziwe informacje na temat powoda. Podali, że motywem kierowania pism do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty było niewydanie przez szkołę formularza umowy kształcenia ich córki bez podania przyczyny, co było równoznaczne z relegowaniem jej ze szkoły. Pozwani działali w celu zbadania zgodności statutu szkoły i działania dyrektora szkoły z prawem w sprawie niewydania decyzji administracyjnej o skreśleniu córki pozwanych z listy uczniów i niepodania przyczyny nieprzedłużenia umowy kształcenia na kolejny rok. Wskazali, że powód bezpodstawnie podważał zaświadczenie lekarskie córki pozwanych, na podstawie którego zgodnie z obowiązującymi przepisami nie była obowiązana do noszenia maseczki, nakłaniał ją do tego, jednocześnie obciążając dziecko winą za ewentualną chorobę kogoś w klasie lub w szkole. W ocenie pozwanych ich zachowanie nie było bezprawne. Zawiadomienie organów nadzoru nad szkołą było w przedmiotowej sprawie

rzeczowe i obiektywne, podjęte z należytą ostrożnością i przez osobę uprawnioną oraz nie wykroczyło poza niezbędną w tym zakresie potrzebę, wynikającą z realizowanych i podlegających ochronie prawnej celów (odpowiedź na pozew – k. 225-228).

Strony podtrzymały stanowiska w dalszych pismach procesowych i na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2023 roku.

Na podstawie przedstawionego materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie: kopii pisma pozwanych do Rzecznika Praw Dziecka z 10.06.2021 r. (k. 96-99), kopii skargi pozwanych do Dyrektora Szkoły z 08.06.2021 r. (k. 101-104), kopii pisma powoda do zarządu Fundacji z 08.09.2020 r. (k. 109-110), kopii stanowiska zarządu Fundacji z 17.09.2020 r. (k. 112), kopii listu powoda do uczniów (k. 114), kopi pisma powoda do zarządu Fundacji z 25.05.2021 r. (k. 136), wezwania do zaprzestania naruszeń (k. 126-132), uchwały zarządu Fundacji z 25.05.2021 r. (k. 138-139), wiadomości email z 31.08.2020 r. (k. 160), wiadomości email z 01.09.2020 r. i 02.09.2020 r. (k. 173-174, 176), wiadomości email (k. 164-172, 177-181, 196), statutu Szkoły (k. 37-81), nagrania ze spotkania w dniu 08.06.2020 r. (k. 30), stenogramu nagrania (k. 219-221), zeznań powoda (k. 748 – 749 v.), zeznań pozwanych (k. 749 v. – 750 v.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. B. od dnia 1 września 2019 r. pełni funkcję Dyrektora Szkoły Podstawowej (...) Fundacji (...) w W. (dalej jako: Szkoła) (bezsporne).

A. M. i T. Z. są rodzicami A. Z., która w roku szkolnym 2020/2021 była uczennicą 6 klasy w Szkole Podstawowej (...) Fundacji (...) w W.. Od I klasy corocznie pozwani zawierali z Fundacją umowę kształcenia na kolejny rok szkolny (bezsporne).

Od sierpnia 2020 r. w Szkole wdrożono zasady zachowania bezpieczeństwa w związku z pandemią C.-19. Wśród zasad znalazł się obowiązek zakrywania ust i nosa podczas pobytu w szkole przez nauczycieli i uczniów, także w czasie lekcji (wiadomość email z 31.08.2020 r. – k. 160).

W dniu 26 sierpnia 2020 r. R. B. jako Dyrektor w/w Szkoły Podstawowej wydał zarządzenie nr 2 w sprawie stosowania przez uczniów osłony ust i nosa na terenie szkoły w związku z istniejącą wówczas pandemią COVID – 19, na podstawie którego to zarządzenia został wprowadzony co do zasady obowiązek stosowania przez uczniów zasłony ust i nosa w postaci maseczki lub przyłbicy (k. 347).

W dniu 31 sierpnia 2020 r. R. B. jako Dyrektor w/w Szkoły Podstawowej wydał zarządzenie nr 3 w sprawie procedury organizacji pracy, postępowania prewencyjnego i organizacji zajęć dydaktycznych opiekuńczych i wychowawczych obowiązującej w w/w Szkole Podstawowej w czasie zagrożenia epidemicznego. W zarządzeniu tym przypomniano, że na podstawie w/w zarządzenia nr 2 z 26 sierpnia 2020 r. został wprowadzony co do zasady obowiązek stosowania przez uczniów zasłony ust i nosa w postaci maseczki lub przyłbicy (k. 336 - 338).

W dniu 1 września 2020 r. pozwani przedstawili dyrekcji Szkoły zaświadczenie lekarskie o przeciwskazaniach zdrowotnych dla ich córki do noszenia maseczki i przyłbicy oraz innych środków osłaniających usta i nos, które zostało wydane przez lekarza celem przedstawienia go w szkole (k. 442 – 443).

Powód zaproponował, by córka pozwanych nosiła zamiast maseczki przyłbicę, na co pozwany ostatecznie przystał. Jednocześnie pozwany przesyłał powodowi i rodzicom innych uczniów wiadomości email z informacjami na temat skuteczności stosowania przyłbic w profilaktyce C.-19 oraz stopnia zagrożenia dla zdrowia związanego z zachorowaniem na tę chorobę (wiadomości email z 01.09.2020 r. i 02.09.2020 r. – k. 173-174, 176, wiadomości email 164-172, 177-181, 196).

Pismem z dnia 8 września 2020 r. powód wystąpił do zarządu Fundacji (...) z wnioskiem o rozwiązanie umowy kształcenia lub niepodpisanie z pozwanymi umowy kształcenia na rok szkolny 2021/2022. Wniosek miał być uzasadniony zachowaniem pozwanego T. Z. wobec powoda, polegającym na używaniu pod adresem powoda i członków zarządu Fundacji słów obelżywych podczas rozmów telefonicznych oraz krytykowaniu przyjętych zasad

przeciwdziałania C.-19 w Szkole. Zarząd Fundacji podjął decyzję o zawieszeniu rozpoznania wniosku do końca roku szkolnego (pismo powoda do zarządu Fundacji z 08.09.2020 r. – k. 109-110, stanowisko zarządu Fundacji z 17.09.2020 r. – k. 112).

W październiku 2020 r. przed wprowadzeniem nauki w szkołach w formie zdalnej powód skierował do uczniów Szkoły list, w którym podziękował za stosowanie się do zasad sanitarnych słowami: „Dziękuję wszystkim, którzy dzielnie i odpowiedzialnie stosowali się do zasad zasłaniania ust i nosa, myli i dezynfekowali ręce. To bardzo ważne dla naszego zdrowia” (list dyrektora do uczniów Szkoły – k. 114).

Powód w dniu 25 maja 2021 r. skierował do zarządu Fundacji powtórny wniosek o rozwiązanie z pozwanymi umowy kształcenia lub niepodpisanie umowy kształcenia na kolejny rok szkolny. Dodatkowym uzasadnieniem wniosku miało przekazanie przez pozwanego T. Z. Głównemu Inspektoratowi Sanitarnemu i Kuratorium Oświaty nieprawdziwych informacji dotyczących podejmowanych przez powoda działań w związku z C.-19 i oskarżeniami o napiętnowanie córki pozwanych (wniosek powoda do zarządu Fundacji z 25.05.2021 r. – k. 136).

W dniu 25 maja 2021 r. zarząd Fundacji podjął uchwałę o niepodpisywaniu umowy kształcenia na kolejny rok szkolny z pozwanymi wobec naruszenia przez pozwanych § 30 ust. 4 pkt 7 statutu Szkoły, tj. z powodu agresywnych, niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami zachowań rodziców wobec innych rodziców, uczniów oraz pracowników Szkoły oraz § 7 pkt 2 i § 3 pkt 1.6 umowy kształcenia zawartej w dniu 29 maja 2020 r. (uchwała zarządu Fundacji z 25.05.2021 r. – k. 138-139, statut Szkoły – k. 37-81).

W dniu 8 czerwca 2021 r. pozwani zostali poinformowani o decyzji Zarządu Fundacji o nieprzedłużeniu z nimi umowy na kolejny rok kształcenia córki. Pozwanym odmówiono podania szczegółowych motywów powziętej decyzji (nagranie ze spotkania w dniu 08.06.2021 r. – k. 30, stenogram – k. 219-221).

Pozwani w dniu 8 czerwca 2021 r. złożyli do powoda, jako Dyrektora Szkoły, skargę na podstawie § 25 ust. 1 pkt 3 statutu Szkoły dotyczącą naruszenia statutowych praw ich córki jako ucznia i praw dziecka. Pismo dotyczyło odmówienia przez Szkołę zawarcia umowy kształcenia córki pozwanych na kolejny rok szkolny. Jako podstawę tej decyzji pozwani upatrywali niestosowanie się przez ich córkę, w oparciu o zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniach, do nakazu zasłaniania ust i nosa na terenie Szkoły (skarga pozwanych z 08.06.2021 r. – k. 101-104).

W piśmie znalazły się następujące sformułowania:

1. „Nie mając innych danych (Zarząd Fundacji (...)) odmówił nam prawa do informacji) zakładamy, że opisane sytuacje, nasza postawa i decyzje dotyczące zdrowia naszej córki, są podstawą jej dyskryminacji, nękania i finalnie ukarania pozbawieniem prawa do kontynuowania nauki w Szkole. Tym samym uzasadnione jest twierdzenie, iż naruszone zostały istotne prawa naszego dziecka, a podstawą działania Organów Szkoły są poglądy jego rodziców (wyrażone w sytuacji dotyczącej zdrowia dziecka i jego prawidłowego funkcjonowania), co stanowi złamanie artykułu 2 Konwencji o Prawach Dziecka”,
2. „Nasza córka nie jest świadoma sytuacji, ale uniemożliwienie jej kontynuowania nauki w Szkole będzie dla niej ogromna krzywdą – krzywdą wyrządzoną bez podstaw, ze złamaniem jej praw. Prosimy o zbadanie sprawy i wskazanie nam skutecznych środków ochrony naszego dziecka przed dyskryminacją”.

Pismem z dnia 10 czerwca 2021 r. pozwani zwrócili się do Rzecznika Praw Dziecka z prośbą o interwencję w sprawie ich córki (pismo pozwanych z 10.06.2021 r. – k. 96-99).

W piśmie tym pozwani wskazali, że Szkoła naruszyła prawa ich córki poprzez naruszenie statutowych praw ucznia oraz praw dziecka wynikających z Konwencji o Prawach Dziecka, w szczególności art. 2 tej Konwencji. Zarządowi Fundacji zarzucono odmowę podpisania umowy kształcenia na rok 2021/2022 w sytuacji, gdy żadna z przesłanek wymienionych w statucie Szkoły dopuszczających możliwość nie zawarcia takiej umowy nie zaistniała. Pozwani opisali

także konflikt, do jakiego doszło między nimi a zarządem Szkoły na tle nakazu zakrywania ust i nosa przez uczniów na terenie Szkoły oraz zaświadczenia lekarskiego o przeciwwskazaniach do noszenia maseczki, które córka pozwanych otrzymała.

W piśmie znalazły się następujące sformułowania:

1. „Przedmiotem naszej prośby jest okoliczność naruszenia praw naszego dziecka, jego dyskryminacja i nękanie, które zostały opisane szczegółowo w załączonej do niniejszego pisma skardze przesłanej do (...) (...) w W., a które przybliżyliśmy poniżej”,
2. „Do czasu zamknięcia szkół z powodu pandemii, przynajmniej trzy razy (dziecko nie pamięta ile, ale trzech jest absolutnie pewne) Dyrektor Szkoły zabierał A. na przerwach do swojego gabinetu i tłumaczył potrzebę stosowania się do zasad wprowadzonych w Szkole. Córka mocno przeżyła te rozmowy, jednak o fakcie zamykania jej w gabinecie Dyrektora, i tym, że Dyrektor zajmuje jej całe przerwy i nie ma kiedy zjeść, poinformowała nas dopiero przed powrotem do szkoły z nauki zdalnej, tj. w maju (2021 r.) w obawie przed kolejnymi spotkaniami”,
3. „W związku z wprowadzeniem nauki zdalnej nie eskalowaliśmy sytuacji zachowań dyskryminujących A. w klasie, bo bardzo się obawiała, że to pogorszy jej relacje i zapewniała, że sama sobie z tym poradzi, że są dzieci, które ją rozumieją i wspierają, i ona da radę. Wówczas jedyną dorosłą osobą, o której mówiła, a która stawała w jej obronie, była Wychowawczyni klasy”,
4. „Obawialiśmy się o stan psychiczny dziecka, ale sytuację >>zamroziło<< wprowadzenie nauki zdalnej. Tuż przed wprowadzeniem nauki zdalnej, Dyrektor odczytał wszystkim uczniom list, w którym podziękował tym uczniom, którzy zakładali w szkole środki ochrony, kolejny raz piętnując naszą córkę”,
5. „Z uwagi na powrót dzieci do szkół w maju tego roku i w związku z obawami córki o kolejne represje, telefonicznie staraliśmy się uzyskać informacje na temat jej praw w ramach obostrzeń związanych z pandemią”.

Do pisma dołączono także kopię skargi z dnia 8 czerwca 2021 r. skierowanej do powoda.

W dniu 21 czerwca 2021 r. pozwany T. Z. wysłał do kilkorga rodziców dzieci uczęszczających do Szkoły wiadomość email, w której opisał kroki jakie planował podjąć w związku z konfliktem między pozwanymi a Szkołą. Wśród nich wymienił zawiadomienie do Kuratorium Oświaty dotyczące złamania statutu Szkoły przez dyrektora i członków zarządu Fundacji (wiadomość email z 21.06.2021 r. – k. 106)

W piśmie z dnia 29 czerwca 2021 r. skierowanym do (...) Kuratora Oświaty T. Z. zawarł skargę na Dyrektora w/w Szkoły Podstawowej w związku z możliwością działań sprzecznych z przepisami prawa. W piśmie tym zostały zawarte informacje i zarzuty wskazane przez T. Z. uprzednio w skardze do Dyrektora Szkoły zawartej w w/w piśmie z dnia 8 czerwca 2021 r. oraz w w/w piśmie do Rzecznika Praw Dziecka z dnia 10 czerwca 2021 r. (k. 431 – 437).

W/w skarga została negatywnie rozpoznana przez Kuratora Oświaty (k. 394 – pismo z dnia 7.07.21 r.)

W piśmie z dnia 2 sierpnia 2021 r. skierowanym do (...) Kuratora Oświaty T. Z. zatytułowanym „skarga ponownie wnoszona na Dyrektora w/w Szkoły Podstawowej w związku z możliwością działań sprzecznych z przepisami prawa”. W piśmie tym T. Z. odniósł się krytycznie do pisma Kuratora Oświaty z dnia 7.07.2021 r., przedstawił dlaczego nie zgadza się ze stanowiskiem Kuratora, powielając dotychczasową argumentację (k. 302 i nast.).

W odpowiedzi na powyższe pismo Kurator Oświaty w piśmie z dnia 18.08.2021r. poinformował T. Z., iż podtrzymuje stanowisko zaprezentowane w piśmie z dnia 7.07.21 r. (k. 300 i nast. – pismo z dnia 18.08.21 r.).

Pozwani adresując przedmiotowe pisma do Kuratorium Oświaty i do Rzecznika Praw Dziecka kierowali się troską o dobro ich dziecka (k. 749 v. i 750 v. – zeznania pozwanych).

Pismem z 16 sierpnia 2021 r. powód działając przez swojego pełnomocnika wezwał pozwanych do natychmiastowego zaprzestania naruszeń dóbr osobistych, w szczególności czci, w tym dobrego imienia oraz do usunięcia skutków dotychczasowych naruszeń poprzez zaprzestanie rozpowszechniania jakichkolwiek informacji odnośnie powoda, złożenia oświadczenia o treści i formie wskazanej w wezwaniu w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania oraz zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 15.000 zł na wskazany cel społeczny, tj. Fundację (...) w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie zostało doręczone pozwanym w dniu 30 sierpnia 2021 r. (wezwanie do zaprzestania naruszeń – k. 127-132, dowód doręczenia – k. 133).

Na skutek przedmiotowych pism pozwanych skierowanych do Kuratorium Oświaty i do Rzecznika Praw Dziecka powód doznał ujemnych przeżyć emocjonalnych (k. 748 v. – zeznania powoda).

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Za wiarygodny materiał dowodowy w sprawie Sąd uznał przedstawione przez obie strony dowody z dokumentów, w tym kopii i wydruków, bowiem ich autentyczność, jak i zawartość nie była kwestionowana przez żadną ze stron i Sąd także nie znalazł podstaw do ich podważania.

Sąd uznał również za wiarygodne zeznania przesłuchanych świadków i stron, albowiem były one spójne, logiczne, potwierdzały się wzajemnie. Należy podkreślić, iż ocena ta dotyczy tych części zeznań, w których świadkowie i strony relacjonowały o faktach. Natomiast nie dotyczy tych części zeznań, w których świadkowie i strony przedstawiły własne oceny zaistniałych faktów.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód domagał się ochrony prawnej w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych w postaci dobrego imienia i godności. Zdaniem powoda do naruszenia tych dóbr osobistych doszło w następstwie wystosowania przez pozwanych do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w W. pism opisujących konflikt między stronami na tle niestosowania się przez córkę pozwanych do wprowadzonego w Szkole nakazu zakrywania ust i nosa w związku z pandemią C.-19 oraz decyzji zarządu Fundacji prowadzącej Szkołę o niepodpisywaniu z pozwanymi umowy kształcenia ich córki na kolejny rok szkolny. W ocenie powoda w pismach tych przedstawiono informacje niezgodne z prawdą i naruszające jego dobre imię oraz postrzeżenie w środowisku związanym z oświatą.

Powód występując z żądaniem udzielenia mu ochrony naruszonych dóbr osobistych powinien w pierwszej kolejności wymienić, jakie konkretnie dobra osobiste zostały naruszone zachowaniem pozwanych. Wskazane przez powoda dobra osobiste należą do katalogu dóbr osobistych człowieka, które zgodnie z przepisem art. 23 k.c., pozostają pod ochroną prawa cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Wymienione przez powoda dobra osobiste, jak wskazuje się w doktrynie, stanowią składowe ogólnie pojętej czci człowieka, przy czym dobre imię jest nazywane „czcią zewnętrzną” i oznacza dobrą sławę, reputację, szacunek otoczenia, dobrą opinię, jaką inni ludzie mają o wartości danego człowieka, a więc jego obraz w oczach osób trzecich, natomiast godność jest nazywana mianem „czci wewnętrznej” i rozumie się przez to sformułowanie honor, przekonanie o własnej wartości posiadane przez jednostkę i oczekiwanie szacunku ze strony innych ludzi, wewnętrzne przekonanie człowieka o swoim moralnym i etycznym nieposzlakowaniu (B. Janiszewska w: Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 1 (art. 1–55(4)), red. J. Gudowski, Warszawa 2021).

W dalszej kolejności podkreślenia wymaga, że oceny, czy doszło do naruszenia dobra osobistego należy dokonywać odwołując się do kryteriów obiektywnych, a mianowicie należy zbadać, czy dane zachowanie, uwzględniając przeciętne reakcje ludzkie, było wystarczającym powodem negatywnych odczuć. Ocena, czy w konkretnej sytuacji nastąpiło naruszenie dobra osobistego, nie może być dokonywana według miary indywidualnej wrażliwości, a więc według oceny subiektywnej zainteresowanego. Kryteria oceny naruszenia muszą być poddane obiektywizacji, trzeba w tym zakresie uwzględnić odczucia szerszego grona uczestników i powszechnie przyjmowane, a zasługujące na akceptację

normy postępowania, w tym normy obyczajowe i wynikające z tradycji (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 marca 1997 roku w sprawie III CKN 33/97, OSNC 1997/6-7/93). Ocena, czy określone działanie nie narusza dóbr osobistych jednostki, wymaga uzasadnienia obejmującego wszystkie istotne elementy stanu faktycznego, a także odwołania się do przyjętych i akceptowanych przez ogół społeczeństwa poglądów w danej kwestii. Na takiej dopiero podstawie sąd może zająć stanowisko, czy określone zachowanie w powszechnym odczuciu stanowi naruszenie prawa osobistego, czy też opinia publiczna nie wiąże z nim takich konsekwencji. Natomiast to, czy zachowanie sprawcy naruszenia było zawinione, nie odgrywa istotnej roli na tym etapie rozważań, jako że odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych zasadniczo ma charakter obiektywny. Staje się to istotne dopiero w momencie określenia środków ochrony, które w konkretnym stanie faktycznym będą przysługiwać poszkodowanemu. Miernika pozwalającego na ustalenie czy naruszone zostało dobro osobiste człowieka należy poszukiwać w tzw. „opinii publicznej”, będącej wyrazem poglądów powszechnie przyjętych i akceptowanych przez społeczeństwo i funkcjonujących w nim wzorców (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 1989 roku, I CR 143/89, OSPiKA 1990).

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i przeanalizowaniu okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że zarzucane pozwanym zachowania polegające na wystosowaniu do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w W. pism, w których pozwani opisali zaistniały pomiędzy nimi a organami Szkoły konflikt oraz zwrócili się o podjęcie czynności kontrolnych, nie doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powoda, w tym wskazywanych przez powoda - jego dobrego imienia i godności, ani też nie miało bezprawnego charakteru.

W niniejszej sprawie nie można tracić z pola widzenia źródła i przebiegu konfliktu między organami Szkoły a pozwanymi, który rozpoczął się od wprowadzenia przez powoda zasad sanitarnych obowiązujących uczniów w związku z pandemią C.-19. Pozwani przedstawili powodowi jako Dyrektorowi Szkoły zaświadczenie lekarskie, z którego wynikało, że w przypadku córki pozwanych istnieją przeciwwskazania do zasłaniania ust i nosa maseczką i przyłbicą oraz w jakikolwiek inny sposób. Z treści tego zaświadczenia wynikało także, że zostało ono wystawione przez lekarza celem przedstawienia w szkole dziecka. Mimo legitymowania się takim zaświadczeniem powód, podjął inicjatywę, aby nakłonić pozwanych do zasłaniania ust i nosa przez ich córkę przyłbicą lub wypracowania innego rozwiązania. W tym celu powód kilkukrotnie rozmawiał z pozwanymi, ale także zapraszał na rozmowy córkę pozwanych. Pozwani upatrywali w takim zachowaniu powoda przejawów dyskryminacji i nękania ich dziecka, co stanowiło jedną z podstaw skierowania do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty pism, w których treści powód dopatrywał się naruszenia jego dobrego imienia i godności. Brak ostatecznego porozumienia się w tej kwestii oraz zachowanie rodziców uczennicy w stosunku do dyrektora szkoły miały być powodem podjęcia przez zarząd Fundacji prowadzącej Szkołę decyzji o nie podpisaniu umowy kształcenia na kolejny rok szkolny. Również ta decyzja i powody jej podjęcia stanowiły przedmiot pism pozwanych z prośbą o interwencję.

Zachowanie dyrektora szkoły polegające na wprowadzeniu w Szkole nakazu zasłaniania ust i nosa przez uczniów należy ocenić co do zasady jako dopuszczalne i oparte na ówczesnie obowiązujących przepisach prawa.

Jednakże analiza stanu prawnego w okresie objętym sporem, a więc od września 2020 r. do czerwca 2021 r. prowadzi do wniosku, że powód nie był uprawniony do egzekwowania stosowania się do tego obowiązku w stosunku do córki pozwanych, albowiem legitymowała się ona w tym zakresie zaświadczeniem lekarskim, które zwalniało ją z takiego obowiązku. W konsekwencji zachowanie powoda jako Dyrektora Szkoły w zakresie w jakim nakłaniał on pozwanych jako rodziców do spowodowania, aby ich córka w szkole nosiła jakąkolwiek formę zakrywania ust i nosa oraz w zakresie w jakim nakłaniał on do tego córkę pozwanych było zachowaniem niezgodnym z obowiązującymi wówczas przepisami.

Otóż obowiązek zasłaniania ust i nosa został po raz pierwszy wprowadzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 658). W § 18 rozporządzenia wprowadzono następujący nakaz: od dnia 16 kwietnia 2020 r. do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy części odzieży, maski albo maseczki, ust i nosa podczas przebywania poza adresem miejsca zamieszkania lub stałego pobytu.

Pierwotne rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii było wielokrotnie zmieniane, zastępowane nowymi rozporządzeniami w tej samej materii i nowelizowane, lecz generalny obowiązek zasłaniania ust i nosa nieprzerwanie obowiązywał.

Od nakazu zakrywania ust i nosa wprowadzano z czasem wyjątki, które zmieniały swój zakres. Według stanu prawnego obowiązującego na dzień 31 sierpnia 2020 r., a więc w dacie, gdy powód, jako dyrektor Szkoły, wprowadził nakaz zasłaniania ust i nosa przez uczniów na terenie szkoły również w czasie lekcji nakaz wynikał § 24 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 poz. 1356). Przepis ten w ustępie 1 punkcie 2 literze c) stanowił, że: do odwołania nakłada się obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, 284, 568, 695 i 1087), ust i nosa w miejscach ogólnodostępnych, w tym w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania. Natomiast zgodnie z ust. 3 tego przepisu wyjątki od generalnego obowiązku zakrywania ust i nosa obejmowały jedynie osoby, które nie mogą zakrywać ust lub nosa z powodów zdrowotnych.

Brzmienie powyżej zacytowanego § 24 rozporządzenia uległo zmianie z dniem 2 września 2020 r. Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 3 tego przepisu w dodanym punkcie 13) obowiązek zasłaniania ust i nosa nie dotyczył dodatkowo uczniów i dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym oraz osób zatrudnionych w przedszkolu, szkole lub placówce oświatowej - na ich terenie, chyba że kierujący takim podmiotem postanowi inaczej.

W ocenie Sądu pomimo, że formalnie zarządzenie dyrektora Szkoły wprowadzające obowiązek zasłaniania ust i nosa przez uczniów zostało wprowadzone przed dniem wejścia w życie przepisu, który przyznawał mu uprawnienie do wydania takiego zarządzenia, nie można uznać, że było ono bezprawne z tego tytułu, iż zostało wydane przed dniem 2 września 2021 roku. Z natury rzeczy, z uwagi na czasokres roku szkolnego, wprowadzony nakaz mógł bowiem obowiązywać najwcześniej od 2 września 2020 r., a więc od dnia, w którym rozporządzenie przyznawało dyrektorom szkół omawiane uprawnienie. Wcześniej obowiązujący stan prawny nie mógł mieć bowiem zastosowania do szkół ze względu na trwający okres wakacyjny, który zakończył się z dniem 2 września, wraz z powrotem uczniów do nauki w szkołach.

Jednakże w ocenie Sądu wprowadzony nakaz wyjątkowo nie obejmował córki pozwanych, co z kolei nie uprawniało powoda do podejmowania działań zmierzających do wyegzekwowania od niej dostosowania się do zarządzenia Dyrektora nr 2 i nr 3. Zauważyć bowiem należy, że w stanie prawnym obowiązującym w spornym okresie (tj. od września 2020 r. do czerwca 2021 r.) główny wyjątek od stosowania się do nakazu zasłaniania ust i nosa określony w § 24 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia dotyczył osób, które nie mogą zakrywać ust lub nosa z powodów zdrowotnych.

Córka pozwanych legitymowała się zaświadczeniem lekarskim o przeciwwskazaniu do zasłaniania ust i nosa. Z tej też przyczyny w ocenie Sądu powód nie był uprawniony do podejmowania działań nakłaniających ucznia do dostosowania się do nakazu zasłaniania nosa i ust wynikającego z zarządzenia Dyrektora nr 2 i nr 3 ani też do samodzielnego kwestionowania prawidłowości merytorycznej tego zaświadczenia lekarskiego. Jest w sprawie bezsporne, że organy szkoły nie podjęły żadnych czynności mających na celu zweryfikowanie tego zaświadczenia przez innego lekarza. Nierespektowanie tego zaświadczenia nie było zatem zgodne z prawem

Sąd nie ma wątpliwości, iż powód jako Dyrektor Szkoły próbując nakłonić pozwanych i ich dziecko do zasłaniania przez nie ust i nosa przyłbicą działał w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo wszystkich uczniów i nauczycieli. Ta dobra intencja nie znosi jednak okoliczności, iż brak zasłaniania ust i nosa przez dziecko pozwanych w świetle w/w zaświadczenia lekarskiego było zachowaniem zgodnym z przepisami prawa.

Dodatkowo, w ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, że inkryminowane przez powoda wypowiedzi pozwanych zawarte w pismach skierowanych do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w W. naruszały jego dobre imię i godność. W szczególności powód nie wykazał, by wymieniane przez niego wypowiedzi doprowadziły do naruszenia

jego czci wewnętrznej, tj. godziły w jego przekonanie o własnej wartości i oczekiwanie szacunku ze strony innych ludzi. Powód nie udowodnił w toku procesu, by jego poczucie własnej wartości i wewnętrzna samoocena uległy zachwianiu czy pogorszeniu na skutek działań pozwanych.

Nie wykazano także, by wskutek wystosowania spornych pism uległ zmianie publiczny odbiór powoda jako osoby fizycznej oraz ocena jego osoby jako sprawującej funkcję dyrektora szkoły. Jak już na wstępie rozważań zaznaczono ocena czy doszło do naruszenia dobra osobistego jednostki przebiegać musi według kryteriów obiektywnych, w oderwaniu od odczuć i przekonań samego zainteresowanego. Należy raczej zmierzać do ustalenia czy inkryminowane zachowania w społecznym, publicznym odbiorze mogą być traktowane jako naruszenie dobra osobistego. Po przeanalizowaniu pism pozwanych skierowanych do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w W. Sąd doszedł do wniosku, że pisma te, mimo iż niewątpliwie krytyczne w stosunku do organów Szkoły, w tym także powoda, będącego jej dyrektorem, nie zawierają wyrażeń obraźliwych w stosunku do powoda. W pismach tych brak także wypowiedzi, które odnosiłyby się do niego, jako jednostki i przypisywałyby mu cechy, które w społeczeństwie mogłyby naruszać dobrą opinię o nim. Co więcej, w pismach tych nie zawarto uwag personalnych; ich przedmiotem nie jest osoba powoda (ani żadnej innej wskazanej z imienia i nazwiska osoby związanej z zarządzaniem Szkołą), lecz działania podejmowane przez organy Szkoły. Pisma dotyczą zatem nie osób, lecz zachowań i nie opisują cech czy kompetencji osób, lecz zdarzenia z perspektywy pozwanych. Podkreślić również należy, że pisma te nie skupiają się na powodzie, lecz opisują działalność organów szkoły, tj. oprócz dyrektora także zarządu Fundacji (...). Spośród wskazywanych przez powoda wypowiedzi, które miały naruszać jego dobre imię w rzeczywistości jedynie dwie odnoszą się do niego bezpośrednio:

1. „Do czasu zamknięcia szkół z powodu pandemii, przynajmniej trzy razy (dziecko nie pamięta ile, ale trzech jest absolutnie pewne) Dyrektor Szkoły zabierał A. na przerwach do swojego gabinetu i tłumaczył potrzebę stosowania się do zasad wprowadzonych w Szkole. Córka mocno przeżyła te rozmowy, jednak o fakcie zamykania jej w gabinecie Dyrektora, i tym, że Dyrektor zajmuje jej całe przerwy i nie ma kiedy zjeść, poinformowała nas dopiero przed powrotem do szkoły z nauki zdalnej, tj. w maju (2021 r.) w obawie przed kolejnymi spotkaniami”;
2. „Obawialiśmy się o stan psychiczny dziecka, ale sytuację >>zamroziło<< wprowadzenie nauki zdalnej. Tuż przed wprowadzeniem nauki zdalnej, Dyrektor odczytał wszystkim uczniom list, w którym podziękował tym uczniom, którzy zakładali w szkole środki ochrony, kolejny raz piętnując naszą córkę”.

W pozostałych wypowiedziach przytoczonych przez powoda albo nie można jednoznacznie wskazać podmiotu, któremu pozwani stawiają zarzuty, albo też podmiotem tym jest zarząd Fundacji (...).

W przypadku pierwszej z powyżej przytoczonych wypowiedzi dotyczących powoda zdaniem Sądu brak jest podstaw, by uznać w świetle obiektywnych kryteriów, że mogła ona godzić w opinię społeczną o powodzie a także, by mogła ona u racjonalnie rozumującego odbiorcy prowadzić do wniosku, że powód narusza prawa dziecka. Podobnie należy ocenić drugą z wypowiedzi. Twierdzenia powoda o przedstawieniu go w pismach do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w W. w atmosferze skandalu, jako osobę dyskryminującą i nękającą córkę pozwanych oraz łamiącą prawa dziecka należy postrzegać jako przesadzone. Pamiętać należy przy tym, że odbiorcami tych pism były organy powołane do nadzoru i kontroli nad działalnością oświatową, które zajmując się tego typu sprawami i prośbami o interwencję powinny cechować się wyższym stopniem ostrożności w przypadku oceny zarzutów naruszenia praw ucznia i dziecka.

W ocenie Sądu nawet gdyby uznać, że pozwani naruszyli dobra osobiste powoda cytowanymi w pozwie wypowiedziami zawartymi w pismach do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w W., w świetle ustalonego stanu faktycznego sprawy należałoby przyjąć, że zaistniały okoliczności wyłączające bezprawność ich działania.

Sam fakt naruszenia dobra osobistego nie stanowi wystarczającej podstawy do udzielenia ochrony prawnej. Przesłanki oraz środki ochrony, a więc sankcje za naruszenie dóbr osobistych reguluje przepis art. 24 k.c. Zgodnie z tym przepisem ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. Powyższy przepis zapewnia zatem osobie, której dobro osobiste zostało naruszone lub zagrożone

naruszeniem, ochronę przed każdym działaniem bezprawnym, niezależnie od istnienia i stopnia winy po stronie osoby dokonującej naruszenia. Przesłanka bezprawności ujmowana jest w prawie cywilnym szeroko, zaś wprowadzone w art. 24 k.c. domniemanie bezprawności dotyczy zachowania się sprzecznego z normami prawa lub zasadami współzycia społecznego, bez względu na winę lub świadomość sprawcy (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 lipca 1982 r., sygn. akt I CR 225/82). Tak więc w myśl przepisu art. 24 § 1 k.c. w sprawie o ochronę dóbr osobistych Sąd powinien w pierwszym rzędzie ustalić, czy doszło do ich naruszenia, a w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie, ocenić czy działanie pozwanego naruszcyciela było bezprawne, mając przy tym na względzie, że powołany przepis posługuje się konstrukcją domniemanie bezprawności. Domniemanie to może jednakże zostać obalone. Otóż osoba, która dopuściła się naruszenia dobra osobistego może uwolnić się od odpowiedzialności, wykazując okoliczności uchylające bezprawność jej zachowania.

Poddane sądowej kontroli zachowanie pozwanych Sąd ocenił jako działanie w ramach porządku prawnego i jednocześnie w imię ważnego interesu, jakim jest dobro dziecka. Przez działanie w ramach porządku prawnego rozumie się w szczególności sytuacje, w których działanie naruszające cudze dobra osobiste znajduje swoją podstawę w przepisach prawa przyznających działającemu określone uprawnienia i kompetencje. Działanie naruszające dobra osobiste osoby trzeciej nie jest w takim wypadku bezprawne, o ile mieści się w zakresie przyznanych podmiotowi naruszającemu uprawnień (J. Sadowski w: K. Osajda (red. serii), W. Borysiak (red. tomu), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2022).

Generalna podstawa do kierowania do organów władzy publicznej i instytucji sprawujących funkcje publiczne skarg i wniosków znajduje się w art. 63 Konstytucji, czyniąc z tego uprawnienia podstawowe prawo każdego obywatela. Zgodnie z tym przepisem każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Wprawdzie formułowanie określonych wypowiedzi w postępowaniu toczącym się przed organem publicznym, służącym załatwianiu spraw określonego rodzaju, nie zapewnia immunitetu przed skutkami ewentualnych naruszeń dóbr osobistych. Oceny wymaga jednak wtedy każdorazowo, czy dana wypowiedź, mając na względzie charakter i przedmiot konkretnego postępowania, mieściła się w jego ramach oraz nie wybiegała poza jego cele i rzeczową, konieczną potrzebę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2019 r., I CSK 169/18). Działanie w ramach porządku prawnego wyłączające bezprawność musi pochodzić od osoby kompetentnej, być dokonywane w granicach określonych tym porządkiem prawnym, a gdy chodzi o oceny innych osób działanie to powinno być rzeczowe, obiektywne i ostrożne. W zakresie wyrażanych ocen nie może też wykraczać poza niezbędną dla określonych prawem celów potrzebę. Użyte sformułowania powinny mieć odpowiednią formę i nie mogą poniżać godności osobistej ocenianej osoby (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2007 r., II CSK 493/06).

Pozwani w niniejszej sprawie zdecydowali się na wystąpienie z wnioskiem o podjęcie interwencji do Rzecznika Praw Dziecka i Kuratorium Oświaty w W.. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka Rzecznik podejmuje działania przewidziane w ustawie z własnej inicjatywy, biorąc pod uwagę w szczególności informacje pochodzące od obywateli lub ich organizacji, wskazujące na naruszanie praw lub dobra dziecka. Z brzmienia tego przepisu należy wywodzić, że obywatele mają możliwość przedstawiania informacji wskazujących na naruszenie ich zdaniem praw dziecka lub jego dobra w celu podjęcia przez Rzecznika działań wyjaśniających. Organem, który przyjmuje skargi i wnioski w przedmiocie praw dziecka i ucznia jest także kuratorium oświaty z uwagi na sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami niepublicznymi (art. 51 i art. 180 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe). Nadzorowi pedagogicznemu podlega m.in. przestrzeganie statutu szkoły lub placówki i przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach (art. 55 ust. 2 ustawy). Skargi i wnioski w przypadku kuratoriów oświaty regulowane są przepisami Działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

Z powyższych rozważań wynika, że pozwani byli uprawnieni do złożenia pism z prośbą o interwencję w sprawie zaistniałego między stronami sporu na tle praw dziecka i ucznia zarówno do Rzecznika Praw Dziecka jak i do Kuratorium Oświaty w W.. Analizując treść pism pozwanych z 8 czerwca 2021 r. i 10 czerwca 2021 r. można wprawdzie

dojść do wniosku, że stanowią one wyraz krytyki, lecz w ocenie Sądu krytyka ta nie była nakierowana wyłącznie na powoda, jako osobę pełniącą funkcję dyrektora szkoły, lecz w sposób ogólny dotyczyła funkcjonowania Szkoły i decyzji podejmowanych przez jej organy, w szczególności zarząd Fundacji (...). Przede wszystkim w pismach brak jest treści, które godziłyby w dobre imię powoda jako osoby fizycznej. Żadne z inkryminowanych przez powoda pism nie zawiera zwrotów i sformułowań obraźliwych, nie stanowi też personalnego ataku na jakąkolwiek osobę związaną ze Szkołą. Oceniane pisma zdaniem Sądu stanowią przede wszystkim wyraz właściwej rodzicom troski o dobro i interesy dziecka. W ten sposób pozwani zrealizowali przysługujące im uprawnienia do weryfikacji nawet czysto subiektywnych przekonań i ocen. Oczywistym jest bowiem, że rodzice wychowując swoje dzieci starają się zabezpieczyć ich byt, również psychiczny i w tym celu podejmują czynności, które w ich subiektywnym przekonaniu najlepiej posłużą do osiągnięcia tego celu. Konflikt, który rozwinął się między organami Szkoły a pozwanymi dotyczył przy tym szczególnie wrażliwych kwestii: w pierwszym rzędzie dobra dziecka, które utraciło możliwość dalszego uczęszczania do szkoły, w której ma znajomych i w której dobrze się odnajduje, jego zdrowia, ale także aktualnego w ostatnich latach problemu funkcjonowania społeczeństwa w trakcie pandemii C.-19. Należy mieć także na względzie, że dyskusja publiczna na temat zasadności stosowania określonych środków ochrony przed zakażeniem wirusem S.-C.-2 w spornym okresie budziła wyjątkowo silne emocje. Prezentowane były często stanowiska skrajnie różne, na poparcie których podawano źródła naukowe. Nie można w takim przypadku odmówić rodzicom prawa do prezentowania własnego zdania, nawet wówczas, gdy różniło się ono od stanowiska organów szkoły. Brak jest bowiem podstaw do przyjęcia, by pozwani kontestując zarządzenie o zasadach sanitarnych w szkole w zakresie skuteczności ochrony przed zakażeniem wirusem, jaką wykazują przyłbice, działali w innym interesie niż dbałość o dobro i komfort ich dziecka.

W analizowanej sprawie nie powinno ująć również uwadze, iż w przypadku styku dwóch wartości podlegających ochronie (dobro osobiste i swoboda wypowiedzi), rozważenia wymaga, czy i w jakim zakresie ochrona każdej z nich może być ograniczona celem umożliwienia realizacji ochrony drugiej wartości. Podkreślić należy, że mimo braku wyraźnej regulacji prawnej, ranga i poziom ochrony tych wartości jest jednakowy i żadna z nich nie ma absolutnego charakteru, czy też absolutnego pierwszeństwa. Zaznaczyć także należy, że w doktrynie przyjmuje się, że działanie nie jest bezprawne, jeżeli stanowi właściwy środek służący do ochrony uzasadnionego interesu społecznego lub prywatnego (tutaj za: A. Szpunar, *Ochrona dóbr osobistych*, s. 162, Warszawa 1979). W doktrynie i orzecznictwie dopuszcza się uznanie, że zachowanie naruszające dobra osobiste nie było bezprawne z uwagi na działanie w ramach ważnego interesu prywatnego, przy czym należy zaznaczyć, że interes ten musi mieć swoją doniosłość w perspektywie publicznej, skoro ma prowadzić do odmowy udzielenia ochrony dobrom osobistym chronionym prawami bezwzględными (B. Janiszewska w: *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 1 (art. 1–55(4))*, red. J. Gudowski, Warszawa 2021). Oznacza to, że interes prywatny powinien dotyczyć kwestii istotnych także w wymiarze społecznym, dla szerszego kręgu osób (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2002 r., IV CKN 1402/00). W niniejszej sprawie zachowanie pozwanych motywowane było niewątpliwie ważną społecznie kwestią jaką jest dobro dziecka i troska o nie.

Jedynie dodatkowo, dla wyczerpania toku rozważań, należy podnieść, że żądanie zapłaty sumy pieniężnej na cel społeczny nie zasługuje na uwzględnienie także z tego względu, że strona powodowa nie wykazała i nie udowodniła wbrew ciężarowi procesowemu wynikającemu z treści art. 6 k.c., aby doznała szkody niemajątkowej uzasadniającej zasądzenie sumy pieniężnej na cel społeczny. Co więcej z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że nie zaistniały żadne istotne następstwa z zachowania pozwanych. Dodatkowo wymaga zaznaczenia, iż zasądzenie sumy na cel społeczny ma zawsze charakter fakultatywny. Zdaniem Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy, uwzględnienie roszczenia majątkowego stanowiłoby nadmierną i nieuzasadnioną represję wobec strony pozwanej, nawet gdyby nie zachodziły podstawy do uznania, że zachowanie pozwanych nie było bezprawne.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał powództwo za nieuzasadnione.

Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd zastosował zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, który pozwani wygrali. Na podstawie art. 108 kpc Sąd pozostawił wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Mając na uwadze całokształt poczynionych powyżej rozważań Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.